

Interreg



Współfinansowany przez
UNIĘ EUROPEJSKĄ

Polska – Słowacja

„Usprawnienie transgranicznej współpracy w zakresie bezpieczeństwa ludności, w tym w zakresie zarządzania kryzysowego poprzez doposażenie jednostek OSP oraz wspólne działania służb ratowniczych w Gminach Ochotnica Dolna, Wielka Frankowa i Ochodnica”

Bezplatny egzemplarz/Wyłączną odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy i nie może być ona utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej



Gmina
**Ochotnica
Dolna**



BOHATEROWIE PLANETY





Wydawca: Gmina Ochotnica Dolna, os. Dłubacze 160,
34-452 Ochotnica Dolna

Realizacja: Ragnarok Studio

ISBN 978-83-965422-9-8



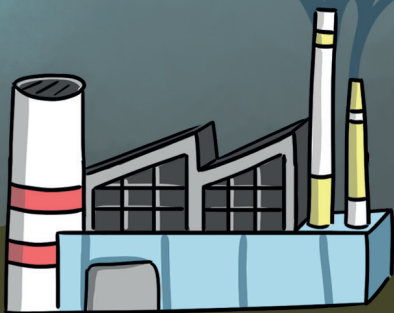
Co to są zmiany klimatyczne?



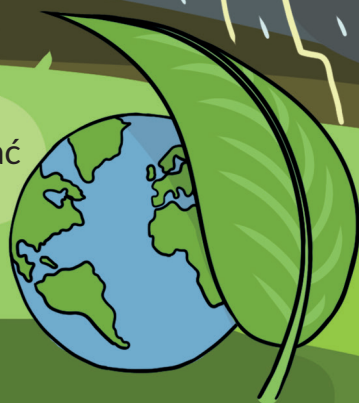
Zmiany klimatyczne to długotrwałe zmiany w pogodzie na Ziemi.

Oznacza to, że temperatura, opady deszczu, wiatry i inne zjawiska atmosferyczne zmieniają się w sposób, który wpływa na naszą planetę.

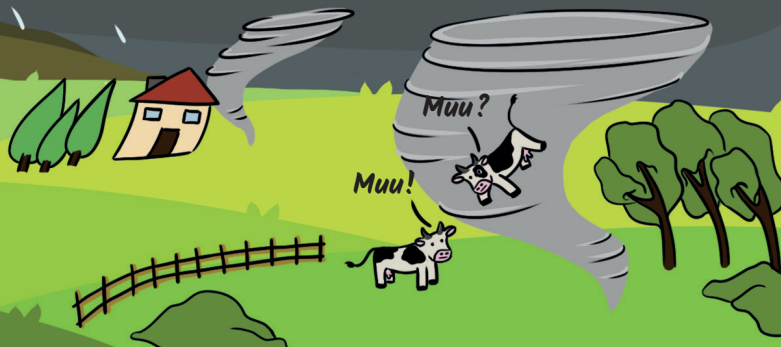
Wiele z tych zmian jest spowodowanych działalnością człowieka, jak spalanie paliw kopalnych, wycinanie lasów czy zanieczyszczanie powietrza.



Warto dbać o naszą planetę, aby zatrzymać te zmiany.



Zmiany klimatyczne mogą prowadzić do silniejszych burz, długotrwałych susz, topnienia lodowców i podnoszenia się poziomu mórz, co zagraża zwierzętom, roślinom i ludziom.



-Ojej!
14.9°

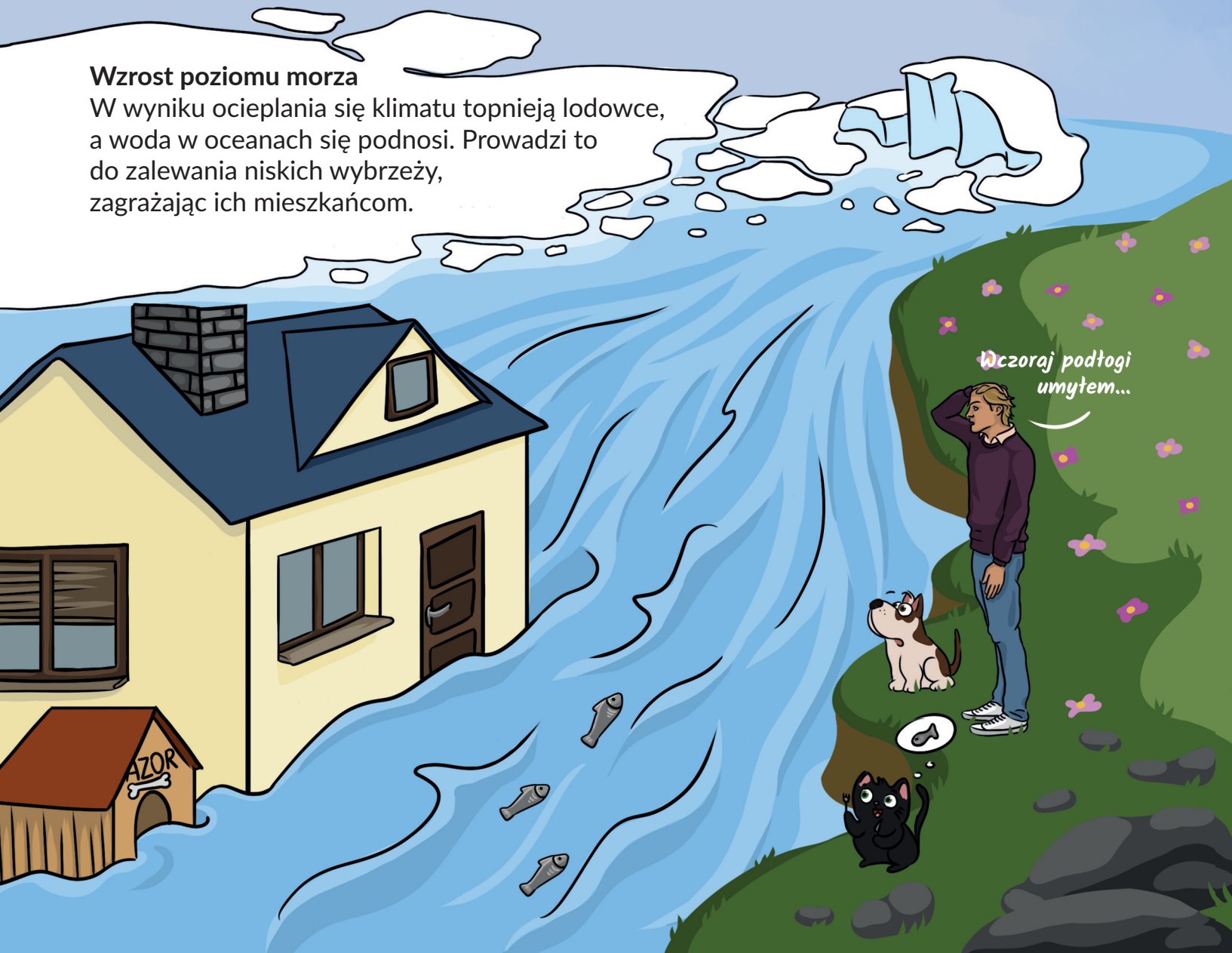


Jak zmiany klimatyczne

Skutki zmian klimatycznych są widoczne na całym świecie. Oto kilka z nich:

Wzrost poziomu morza

W wyniku ocieplania się klimatu topnieją lodowce, a woda w oceanach się podnosi. Prowadzi to do zalewania niskich wybrzeży, zagrażając ich mieszkańcom.



wpływają na naszą planetę?

Zmiany w roślinności

Rośliny nie zawsze radzą sobie z nowym klimatem.

W miejscach, gdzie jest zbyt gorąco lub za mało wody, nieprzystosowane gatunki mogą wyginać, a na ich miejscu wyrosnąć nowe, zupełnie inne.

Co za miejsce...

Nie do życia!

Dla mnie super!

Ekstremalne zjawiska pogodowe

Zmiany klimatu powodują gwałtowne pogorszenia pogody. Mamy coraz więcej huraganów, tornad, powodzi, a także długotrwałych upałów i silnych burz. Takie zjawiska mogą niszczyć domy, uprawy i zagrażać zdrowiu ludzi i zwierząt.

Strażacy i ich rola w ochronie planety

W miarę jak zmiany klimatu powodują coraz częstsze i bardziej ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak pożary, powodzie czy burze, strażacy stają na pierwszej linii frontu, pomagając w ratowaniu ludzi i mienia.

Wraz z rosnącymi zagrożeniami, strażacy coraz częściej muszą przygotowywać się na nowe wyzwania, ucząc się jak radzić sobie z sytuacjami, które kiedyś zdarzały się rzadziej. Ich rola w ochronie społeczności przed skutkami tych zmian jest nieoceniona.



Nikt mi w to nie uwierzy!



Jak strażacy walczą z pożarami lasów?

Wozy strażackie
W przypadku dostępności do dróg, strażacy używają wozów strażackich z dużymi zbiornikami wodnymi i węzami do gaszenia pożaru.

Woda
Jest podstawowym i najważniejszym środkiem stosowanym w gaszeniu ognia.

Przecinki
To pasy bez roślinności, które uniemożliwiają rozprzestrzenianie się ognia na nowe obszary.

Zwilżacze
To substancje dodawane do wody, zwiększające jej wnikanie w materiały porowate jak na przykład drewno.



Strażacy w czasie powodzi

W czasie powodzi strażacy pełnią bardzo ważną rolę w ratowaniu ludzi i ochronie środowiska. Woda może szybko zalewać domy i ulice, dlatego strażacy muszą działać sprawnie.

Dziękuję za ratunek!

Kwa kwa!

Kwa kwa
kwa!

Nie ma sprawy,
po to jesteśmy

Dunajec

Poziom
wody

Za dużo!

Łodzie ratunkowe

Strażacy używają łodzi ratunkowych, aby uratować osoby, które zostały odcięte przez wodę. Często pomagają także w ewakuacji ludzi z zalanych domów i miejsc, które są niebezpieczne.

Miarka

Służy do monitorowania poziomu wody przy zbiornikach wodnych.

Pompy wodne

Pomagają wypompować wodę z zalanych miejsc, jak na przykład piwnic.



Płyńcie do mnie
rybeńki!

Worki z piaskiem
Używane do tworzenia tam, które
chronią domy i ulice przed wodą.

A co w przypadku ekstremalnej pogody?



Strażacy też pomogą!

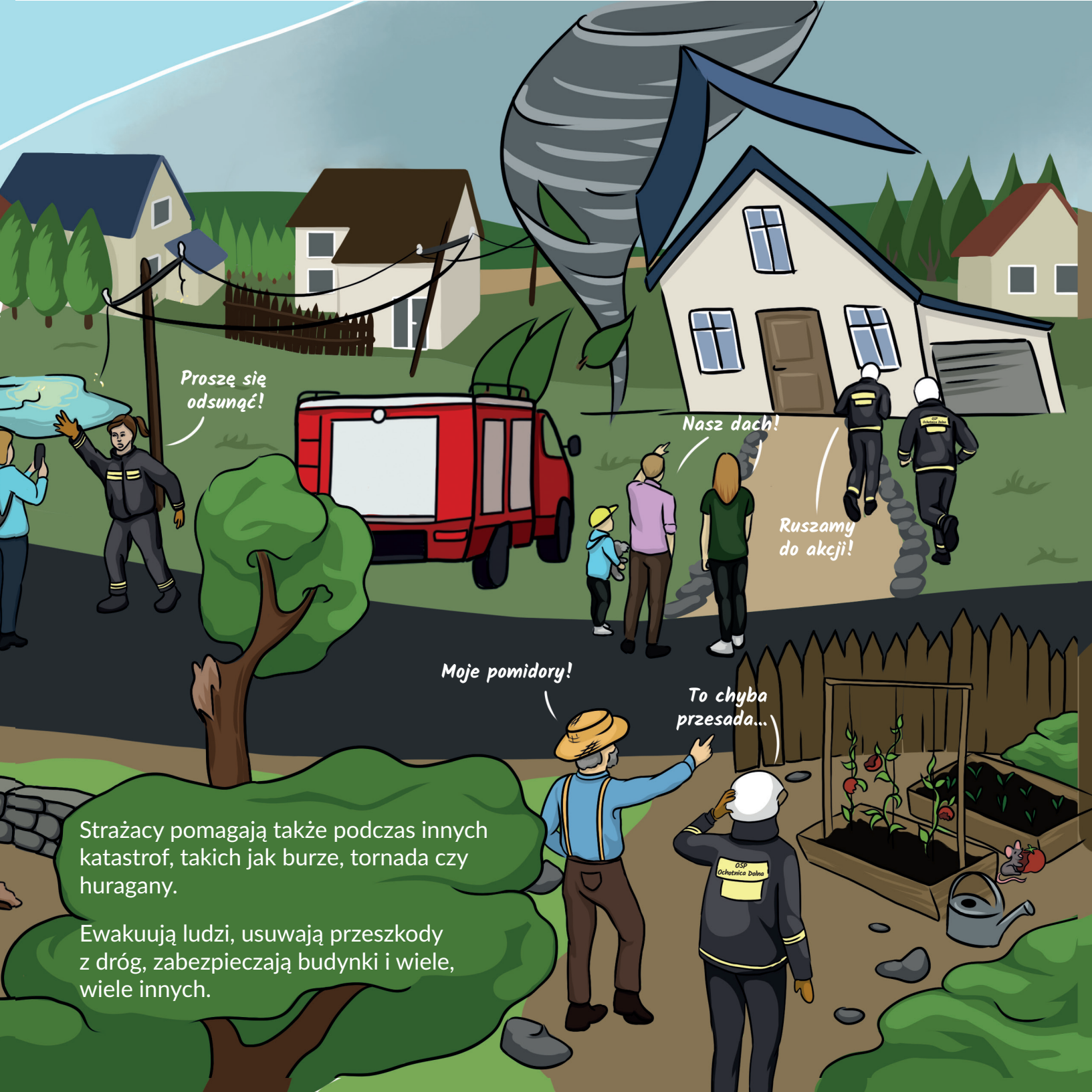


Moje auto!

Pani się nie martwi.

Nasz prąd!

Pomagamy!



Proszę się odsunąć!

Nasz dach!

Ruszamy do akcji!

Moje pomidory!

To chyba przesada...

Strażacy pomagają także podczas innych katastrof, takich jak burze, tornada czy huragany.

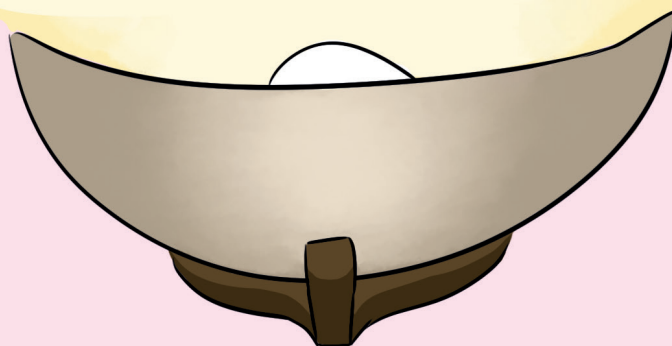
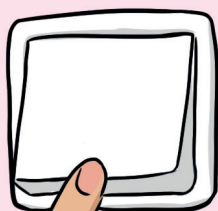
Ewakuują ludzi, usuwają przeszkody z dróg, zabezpieczają budynki i wiele, wiele innych.

Co my, dzieci, możemy zrobić?

Oszczędzaj prąd

Pamiętaj o wyłączeniu światła gdy wychodzisz z pokoju, niech nie świeci się niepotrzebnie.

Pstryk!



Kap kap...

Nie marnuj wody

Używaj tylko tyle ile potrzebujesz, na przykład bierz krótsze prysznice i staraj się zakręcać kran podczas mycia zębów.



Przerzuć się na rower

Jeśli możesz, dojeżdżaj do szkoły rowerem lub hulajnogą. To zmniejszy emisję spalin, a przy tym jest super zabawą.



*Kto ostatni w domu
ten zgnite jajo!*



Wybieraj produkty przyjazne środowisku

Nie kupuj rzeczy zapakowanych w plastik, jeśli nie jest to naprawdę konieczne.



*Niektóre opakowania
to przesada...*



*Będziesz pięknym
dębem.*

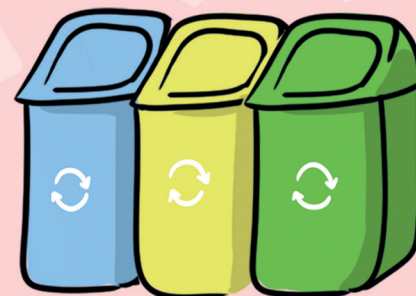
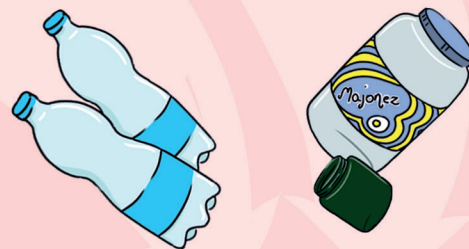
Sadź drzewa

Rośliny pochłaniają dwutlenek węgla i wytwarzają tlen, ponadto zapewniają cień i schronienie zwierzętom. Dbanie o drzewa to świetny sposób w walce ze zmianami klimatu.



Segreguj śmieci

Wyrzucaj odpady do odpowiednich pojemników: plastik, papier, szkło i odpady organiczne. Dzięki temu mniej odpadów trafi na wysypiska, a surowce są wykorzystywane do tworzenia nowych rzeczy.



Baterie i elektronikę oddaj do specjalnych punktów

Zużyte baterie i stare urządzenia elektroniczne nie mogą trafić do zwykłych śmieci. Powinny być oddane do punktów, które zajmują się ich bezpiecznym recyklingiem.

Kompostuj odpady organiczne

Skórki od owoców, resztki jedzenia, liście i inne odpady organiczne możesz wrzucić do kompostownika. Będą się rozkładać i staną się naturalnym nawozem dla roślin. Pamiętaj jednak, że nie wszystko może iść na kompost. Kości, resztki mięsa i nabiału powinny trafić do odpadów zmieszanych.



Spójrz Heniu, zmienili menu w naszej ulubionej restauracji



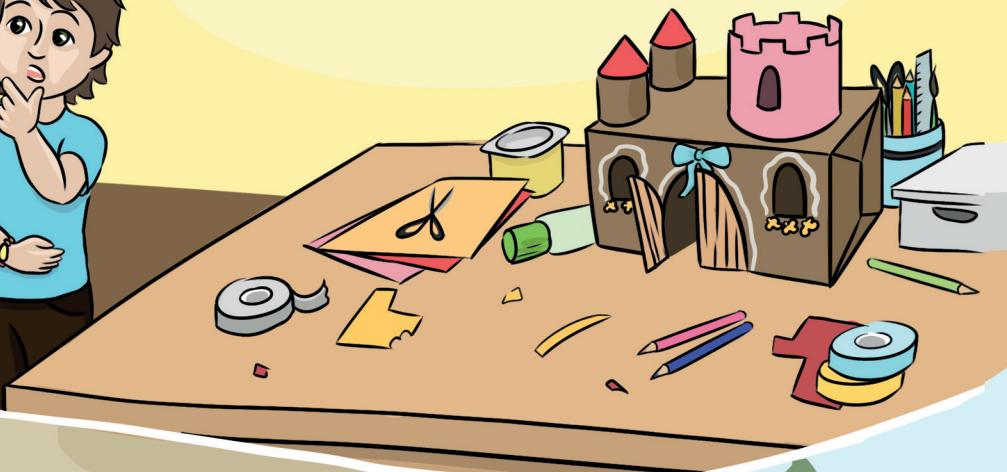
Patrz jaką mam super doniczkę!

To nie jest opakowanie po jogurcie?

Nie. Doniczka.

Upcykling

Zamiast wymieniać zepsutą rzecz, postaraj się ją naprawić. Spróbuj też wykorzystać przedmioty, które masz pod ręką, by dać im nowe życie. Ogranicza cię tylko wyobraźnia.



Działajcie razem

Rozmawiaj o zmianach klimatycznych ze swoimi kolegami i koleżankami, zachęcaj innych do dbania o planetę. Im więcej osób się zaangażuje tym lepsze będą efekty.

Zróbmy konkurs, kto zbierze więcej śmieci ze szkolnego podwórka!

Wygrany dostanie tytuł króla czystości!



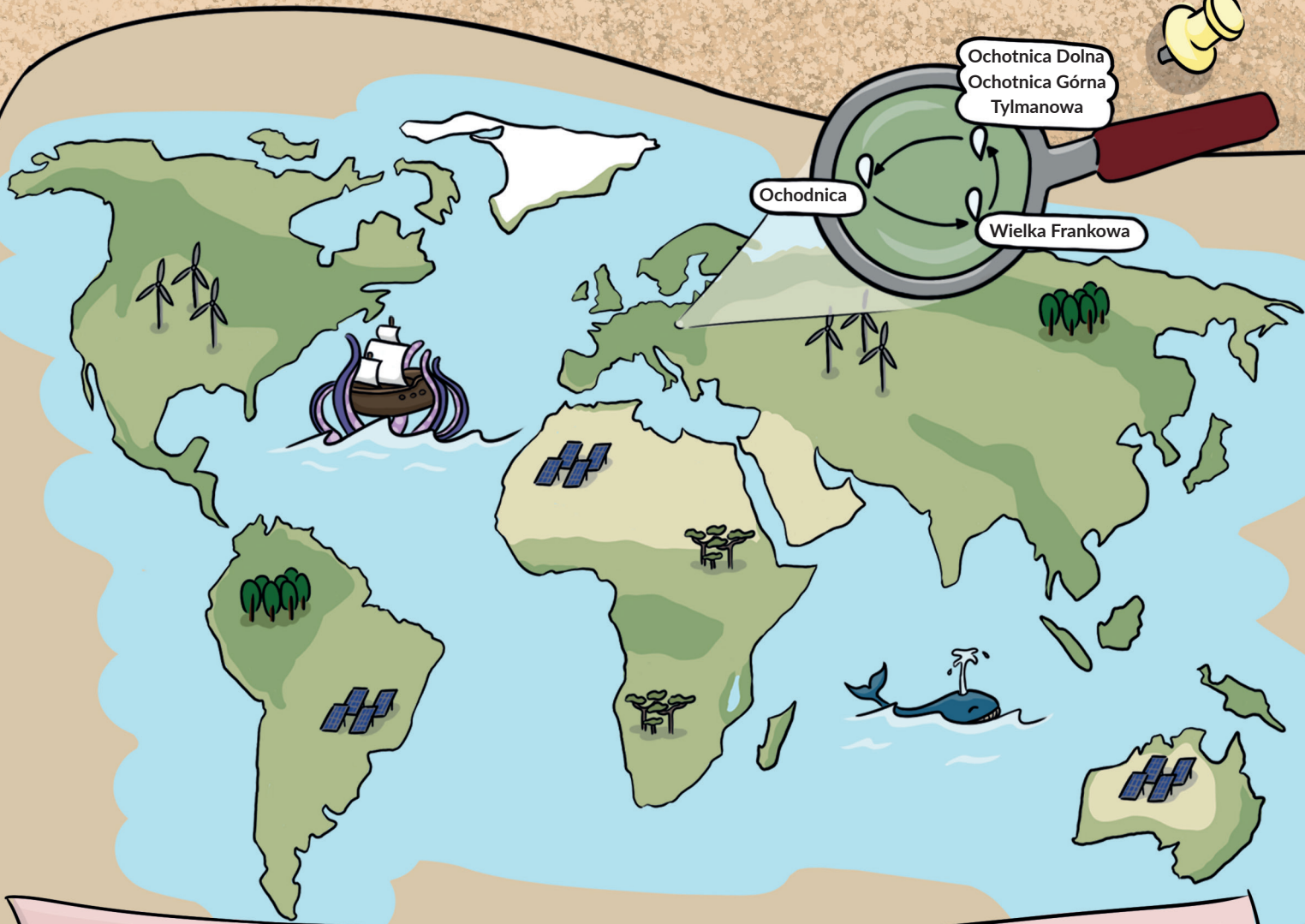


Dziękuję, że poświęciłeś czas, by dowiedzieć się, jak ważna jest troska o naszą planetę! Pamiętaj, że każdy z nas może w codziennym życiu zrobić coś małego, ale bardzo ważnego dla ochrony środowiska.



- Segregowanie śmieci, oszczędzanie wody, sadzenie drzew, czy wybieranie ekologicznych środków transportu – te proste kroki pomagają naszej planecie każdego dnia. Pamiętaj, że każde, nawet najmniejsze działanie ma znaczenie! Możesz być bohaterem już teraz, dbając o naszą przyszłość.





Nie zapominaj, że razem możemy zrobić wiele dobrego.
Bądź częścią tej zmiany i zachęcaj innych do dbania o środowisko.

Planeta Ci za to podziękuje!

Słowniczek

Poznaj klimatyczne sekrety

Czy wiesz, że zmiany klimatyczne to nie tylko nauka, ale i tajemnice czekające na odkrycie? Sprawdź nasz słowniczek i odkryj sekretne hasła, które zmieniają świat!

Efekt cieplarniany

Jest to proces, w którym pewne gazy w atmosferze (jak dwutlenek węgla, metan i para wodna) działają jak szklarnia i zatrzymują ciepło słońca. Bez nich nasza planeta byłaby skuta lodem! Jednak ich nadmiar powoduje zbyt duże podniesienie temperatury i może zagrażać klimatowi Ziemi.

Zanieczyszczenie powietrza

Odnosi się do obecności w atmosferze szkodliwych substancji, takich jak spaliny i inne zanieczyszczenia, które mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie ludzi, zwierząt, roślin i całego klimatu.

Odnawialne źródła energii

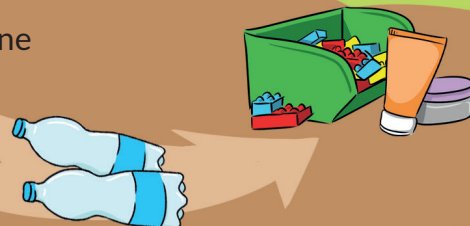
Są to źródła energii takie jak energia słoneczna, wiatrowa, wodna i geotermalna. Są odnawialne, czyli się nie kończą i są przyjazne dla środowiska.

Bioróżnorodność

Bioróżnorodność to podstawowa cecha przyrody, która obejmuje wszystkie żywe organizmy. Im bardziej zróżnicowane jest środowisko przyrodnicze, tym lepiej funkcjonuje, jest bardziej stabilne i odporne na zachodzące zmiany.

Recykling

Jest to proces przetwarzania odpadów, żeby użyć ich ponownie. Recykling pomaga zmniejszać ilość śmieci, oszczędzać zasoby naturalne i ograniczać zanieczyszczenie środowiska. Poprzez segregację śmieci i ich recykling, każdy z nas może przyczynić się do ochrony środowiska.



Glossár

Odhalte klimatické tajomstvá
Vedeli ste, že klimatická zmena je nielen veda, ale aj tajomstvá, ktoré čakajú na objavenie? Pozrite si náš slovníka objavte tajné heslá, ktoré menia svet!

Skleníkový efekt

Je proces, pri ktorom určité plyny v atmosfére (ako je oxid uhličitý, metán a vodná para) pôsobia ako skleník a zachytávajú slnečné teplo. Bez nich by naša planéta bola zamrznutá v ľade! Ich nadbytok však spôsobuje príliš veľké zvýšenie teploty a môže ohrozovať klimu Zeme.

Znečistenie ovzdušia

Ide o prítomnosť škodlivých látok v atmosfére, ako sú výfukové plyny a iné znečisťujúce látky, ktoré môžu mať negatívny vplyv na zdravie ľudí, zvierat, rastlín a celé životné prostredie.

Obnoviteľné zdroje energie

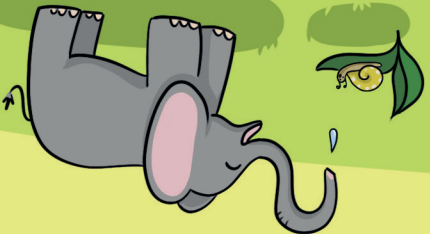
Sú to zdroje slnečnej, veternej, vodnej a geotermálnej energie. Tieto zdroje sú obnoviteľné, to znamená, že sa nekonia a sú šetrné k životnému prostrediu.

Biodiverzita

Biodiverzita je základnou črtou prírody, ktorá zahŕňa všetky živé organizmy. Čím rozmanitejšie je prírodné prostredie, tým lepšie funguje, je stabilnejšie a odolnejšie voči prebiehajúcim zmenám.

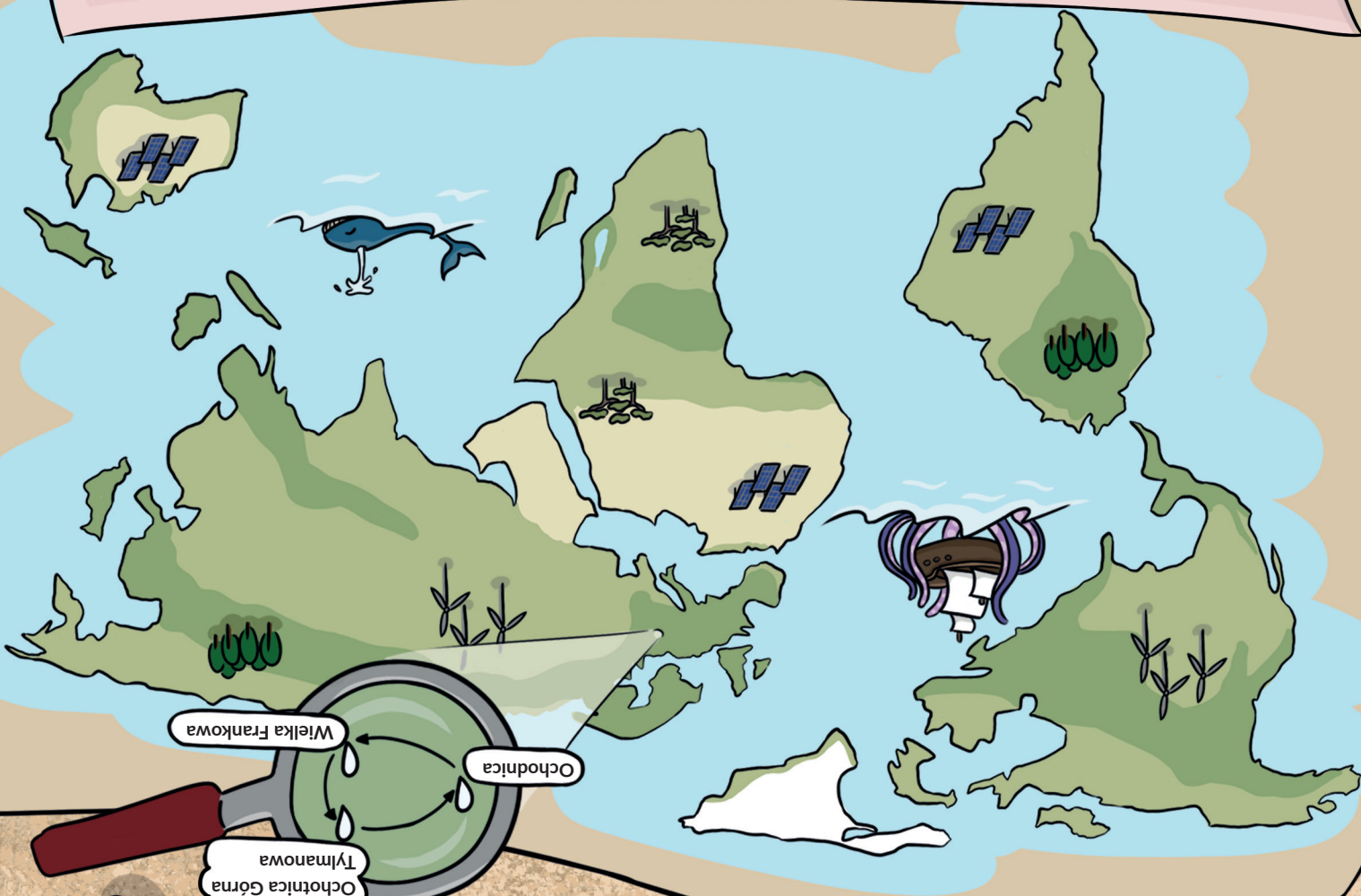
Recyklácia

Je to proces spracovania odpadu na jeho opätovné použitie. Recyklácia pomáha znížiť množstvo odpadu, chrániť prírodné zdroje a znížiť znečistenie životného prostredia. Triedením odpadu a jeho recykláciou môže každý z nás prispieť k ochrane životného prostredia.



Planéta sa vám za to podakuje!

Nezabudnite, že spoločne môžeme urobiť veľkú zmenu! Staňte sa súčasťou tejto zmeny a povzbudzujte ostatných, aby sa starali o životné prostredie



Wielka Frankowa

Ochodnica

Tymanowa

Ochotnica Górna

Ochotnica Dolna



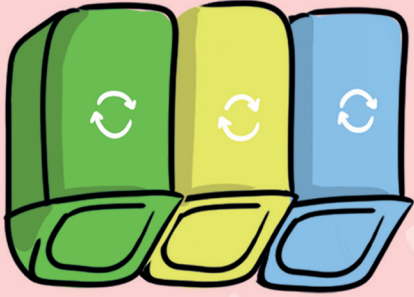
Dakujeme, že ste si našli čas na to, aby ste sa dozvedeli, aká je dôležitá starostlivosť o našu planétu! Pamätajte, že každý z nás môže v každodennom živote urobiť ochranu životného prostredia.

Triedenie odpadu, šetrenie vody, výsadba stromov alebo voľba ekologických dopravných prostriedkov – tieto jedno- a dvojčlenné kroky pomáhajú našej planéte každý deň. Pamätajte si, že aj najmenšia akcia má dopad! Práve teraz môžete byť hrdinom, ak sa budete starať o našu budúcnosť.



Triedité odpad

Odpad vyhadzujte do vhodne označených kontajnerov: plast, papier, sklo a organický odpad. Vďaka tomu končí na skládkach menej odpadu a suroviny sa používajú na výrobu nových vecí.



Odnesť batérie a elektróniku na špeciálne zberné miesto

Použitá batéria a staré elektrické potreby nemožu skončiť s ostatným odpadom. Mali by byť odovzdané do organizácií, ktoré sa zaoberajú ich bezpečnou recykláciou.

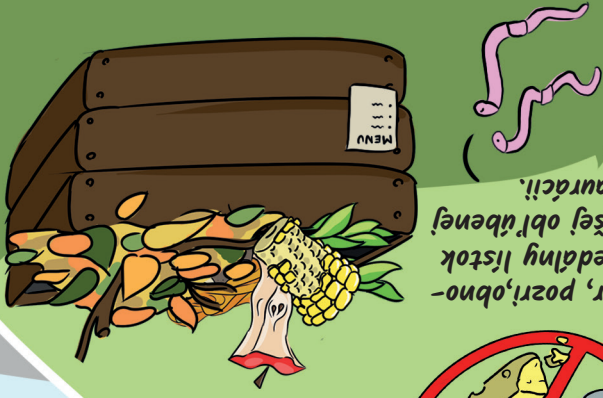


Kompostujte organický odpad

Ovocné šupky, zvyšky jedla, listy a iný organický odpad môžete odnieť na kompost. Rozložia sa a stanú sa prírodným hnojivom pre rastliny. Pamätajte však, že nie všetko sa môže kompostovať, napr. kosti, zvyšky mäsa a mliečnych výrobkov by mali skončiť s ostatným odpadom.



Peter, pozri, obno-
vili jedálny lístok
v našej obľúbenej
reštaurácii.



Použíajte bicykel
Ak môžete, cestujte do školy na bicykli!
alebo kolobežke. Tým obmedzíte emisie
výfukových plynov. A zároveň je to
skvelá aktivita!



*Kto dorazí posledný,
je hanba družiny!*



**Voľte produkty, ktoré sú priaznivé
pre životné prostredie**
Nekupujte veci zabalené do plasty,
ak nie je to naozaj nevyhnutné.



*S niektorými obalmi
je to fakt prehnané*



Vysádzajte stromy

Rastliny absorbujú oxid uhličitý a produkujú
kyslík, okrem toho poskytujú tieň a úkryt pre
zvieratá. Starostlivosť o stromy je skvelý spôsob,
ako pomôcť v boji proti klimatickej zmene.

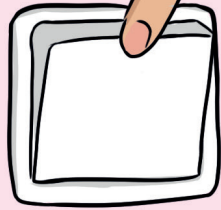
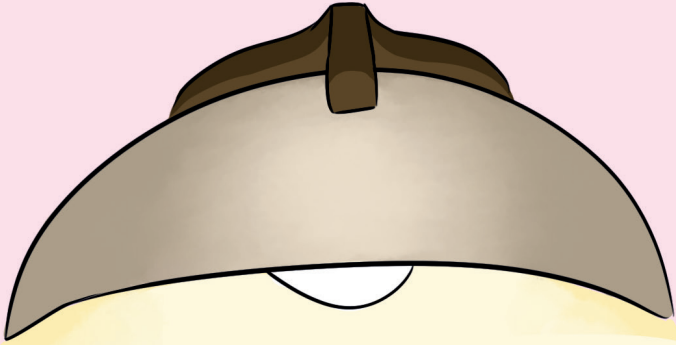
Budeš krásny dub!



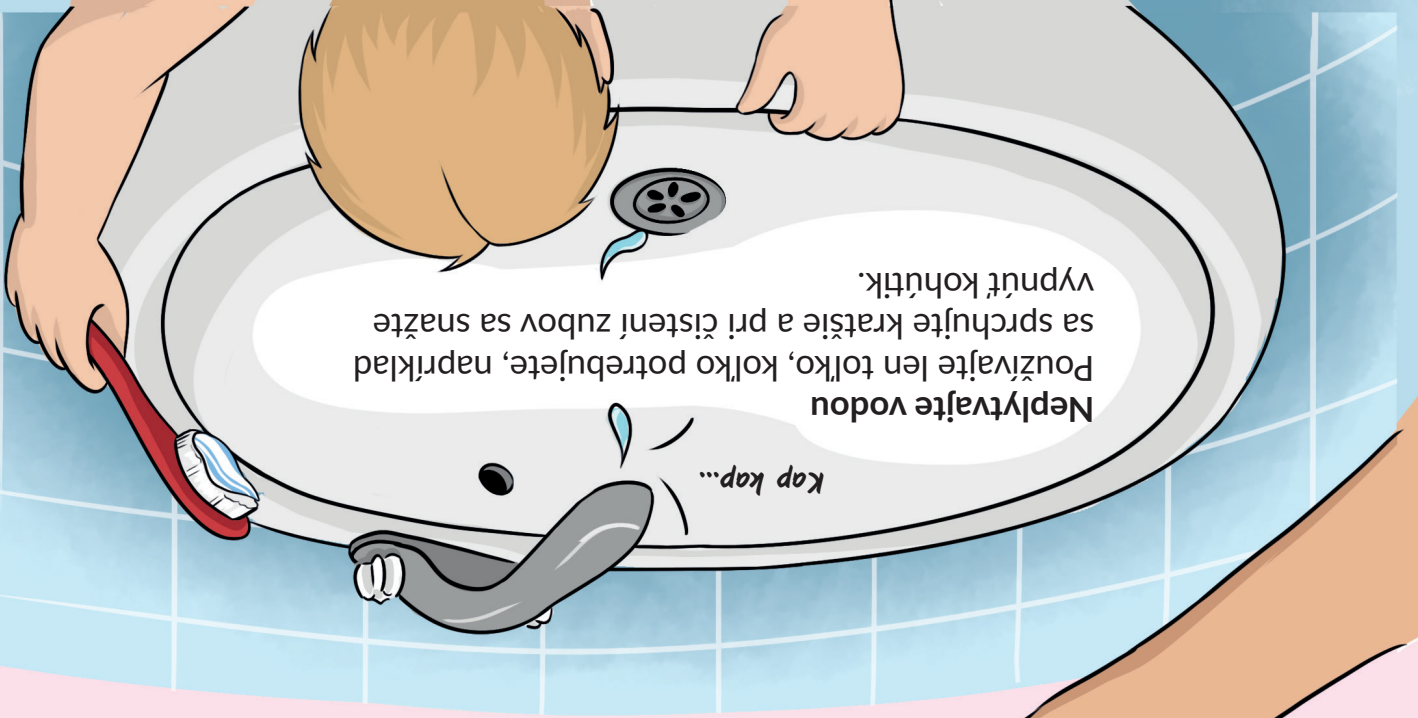
Čo môžeme my, deti, urobiť?

Šetrite elektrinu

Nezabudnite vypnúť svetlo, keď odchádzate z miestnosti, nenechajte ho zbytočne svieťiť



cvak!



Neplytvajte vodou
Používajte len toľko, koľko potrebujete, napríklad
sa sprchujte kratšie a pri čistení zubov sa snažte
vypnúť kohútik.

Kap kap...



Evakuujú ľudí, odstraňujú prekážky z cesty,
zabezpečujú budovy a oveta, oveľa viac.

Hasiči pomáhajú aj pri iných pohromách,
ako sú búrky, tornáda alebo hurikány.

Je to trochu
prehnané...

Moje paradajky!

Pomahame!

Náša strecha!

Ustúpte,
prosim!

A čo v prípade extrémneho počasia?



Pomáhajú aj hasiči!



Netrápte sa!

Moje auto!

Naša elektrina!

Začnime!

Vodné čerpadlá
Pomáhajú odčerpávať
vodu zo zaplavených
miest, ako sú pivnice.

*Plavte sa ku mne
rybky!*

Vrecia s pieskom
Používajú sa na vytváranie priehrad,
ktoré chránia domy a ulice pred
vodou.



Hasiči počas povodní!

Počas povodní zohrávajú hasiči veľmi dôležitú úlohu pri záchrane ľudí a ochrane životného prostredia. Voda môže rýchlo zaplaviť domy a ulice, takže hasiči musia konať efektívne.

Dunajec

Záchrané činy
Hasiči používajú záchrané činy na záchranu ľudí, ktorých obklopila voda. Často tiež pomáhajú evakuovať ľudí zo zaplavených domov a miest, ktoré sú nebezpečné.

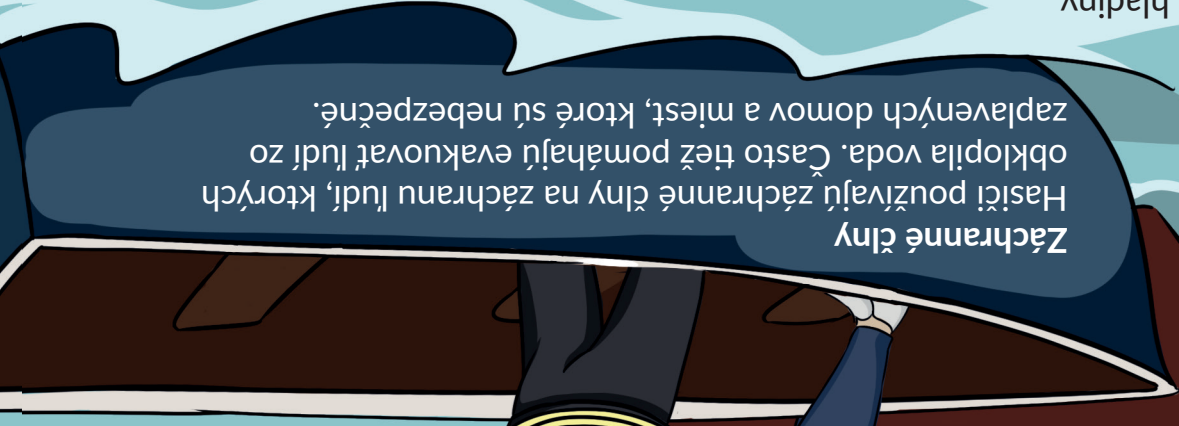
Hladinomer
Používa sa na meranie hladiny vody vo vodných nádržiach.



Ďakujem, že ste ma zachránili!
Kva kva!
Kva kva kva!

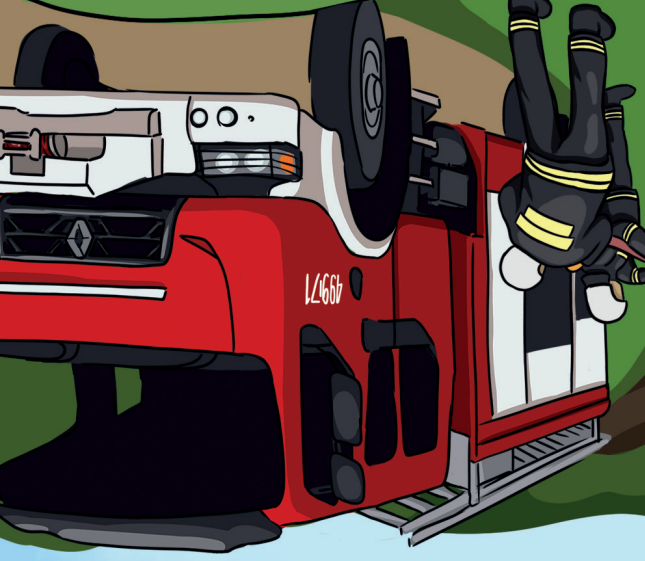
Ziaden problém,
Na to sme tu

OSP
Tymano



Ako hasiči bojujú s lesnými požiarmi?

Hasičské vozidlá
Ak sú dostupné cesty, hasiči používajú na hasenie požiarov hasičské vozidlá s veľkými nádržami na vodu a hadicami.



Zmäčadlá
Sú látky pridávané do vody, ktoré zvyšujú jej prenikanie do porovítych materiálov, ako je napr. drevo.

Prezrávky
Sú to pásma bez vegetácie, ktoré zabrahňujú šíreniu požiaru do nových oblastí.

Voda
Je to základný a najdôležitejší prostriedok používaný pri hasení požiaru.



Hasiči a ich úloha pri ochrane planety

Kedže klimatická zmena prináša častejšie a extrémnejšie poveternostné javy, ako sú lesné požiare, povodne a búrky, hasiči sú v prvej línii a pomáhajú zachrániť ľudí a majetok.

Kvôli rastúcim nebezpečenstvám sa hasiči musia čoraz častejšie pripravovať na nové výzvy a učiť sa riešiť situácie, ktoré sa predtým vyskytovali zriedkavejšie. Ich úloha pri ochrane komunit pred účinkami týchto zmien je neoceniteľná.

Nikto mi to neverí



ovplyvňuje našu planétu?

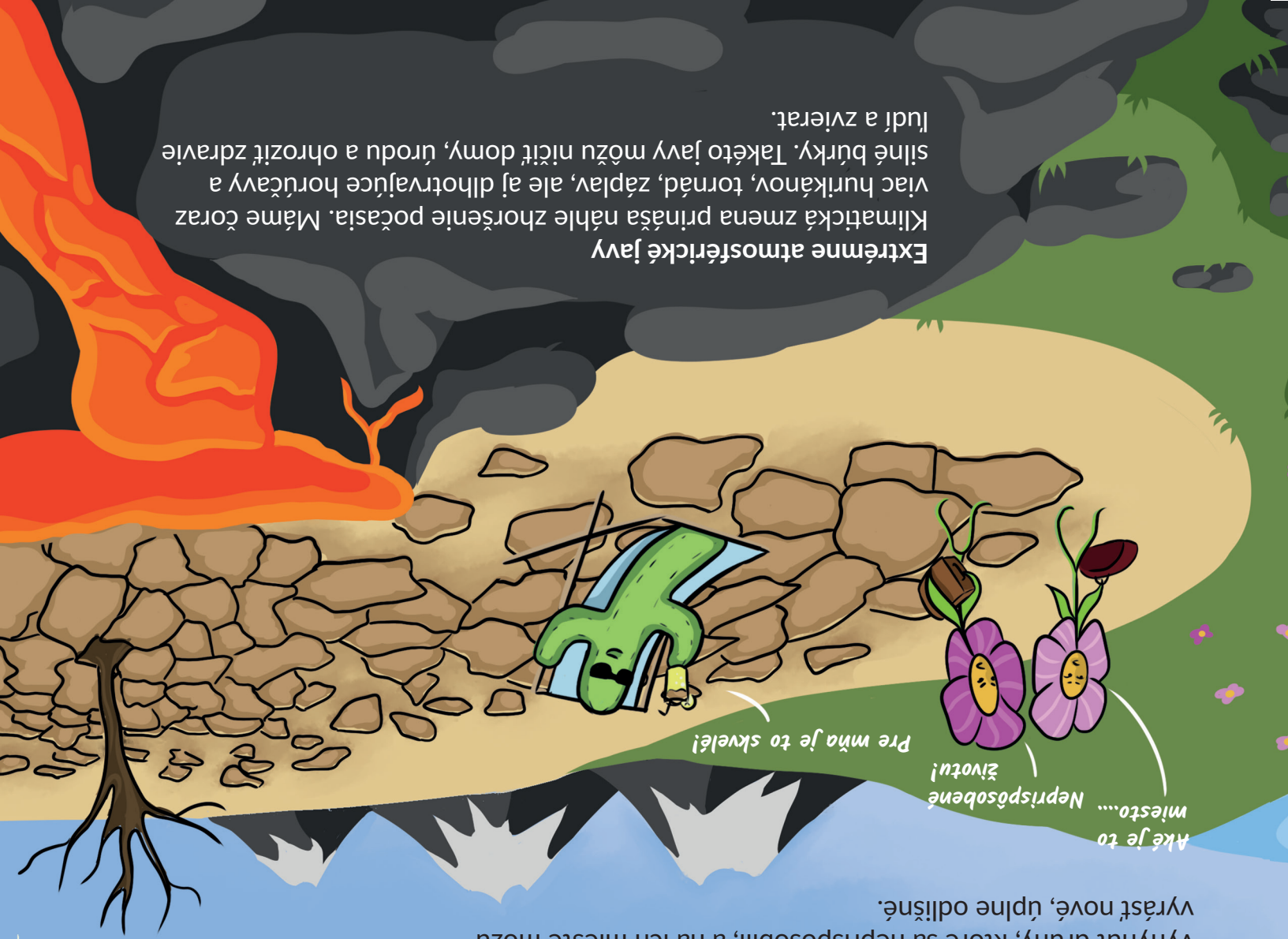
Zmeny vegetácie

Rastliny nie vždy sa dokážu vyrovnat' s novou klimou. Na miestach, kde je príliš horúco alebo príliš málo vody, môžu vyhnúť druhy, ktoré sa neprispôbili, a na ich mieste môžu vyrásť nové, úplne odlišné.

Aké je to miesto....

Neprispôbené životu!

Pre mňa je to skvelé!



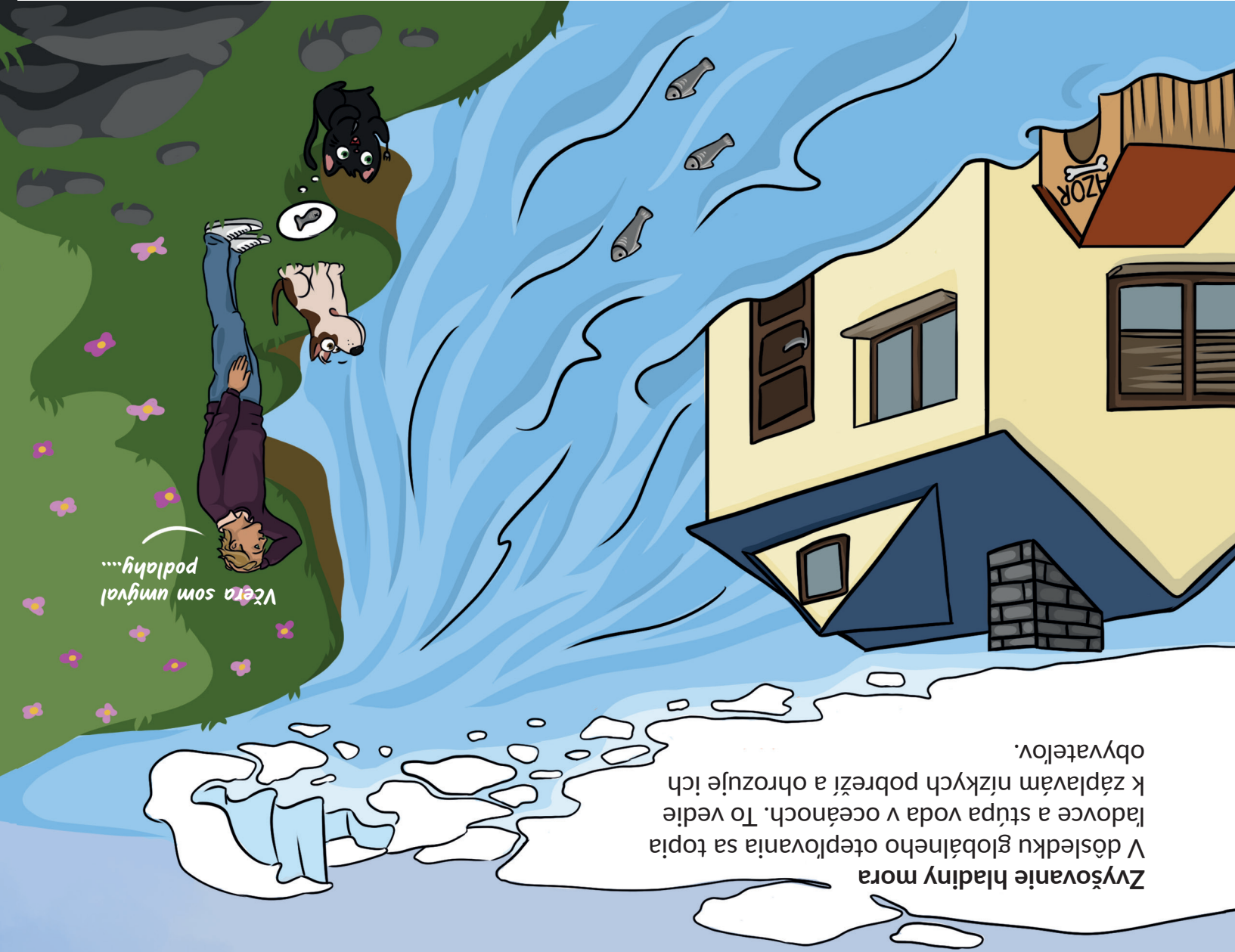
Extrémne atmosférické javy

Klimatická zmena prináša náhle zhoršenie počasia. Máme čoraz viac hurikánov, tornád, záplav, ale aj dlhotrvajúce horúčavy a silné búrky. Takéto javy môžu ničiť domy, úrodu a ohroziť zdravie ľudí a zvierat.

Ako klimatická zmena

Dôsledky klimatickej zmeny sú viditeľné na celom svete.
Tu sú niektoré z nich:

Zvyšovanie hladiny mora
V dôsledku globálneho otepľovania sa topia ľadovce a stúpa voda v oceánoch. To vedie k záplavám nízkych pobreží a ohrozuje ich obyvateľov.



Všetchno som uníval
...podlahy...

Čo je to klimatická zmena?

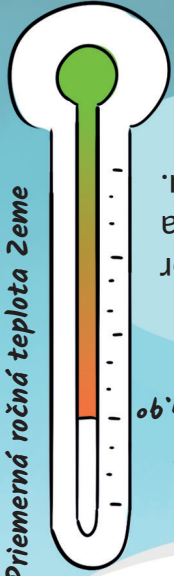
Klimatická zmena je dlhodobá zmena počasia na Zemi.

To znamená, že sa mení teplota, zrážky, vietor a iné atmosférické javy tak, že má to vplyv na našu planétu.

Mnohé z týchto zmien sú spôsobené ľudskou činnosťou, ako je spalovanie fosílnych palív, odlesňovanie alebo znečistenie ovzdušia.

Klimatická zmena môže viesť k silnejším búrkam, dlhotrvajúcim suchám, topeniu ľadovcov a stúpajúcej hladine mora, čo ohrozuje zvieratá, rastliny a ľudí.

Stojí za to sa postarať o našu planétu, aby sme túto zmenu zastavili!



ISBN 978-83-965422-9-8

Realizácia: Ragnarok Studio

34-452 Ochotnica Dolna

Vydavateľ: Gmina Ochotnica Dolna, os. Dłubacze 160,



bezpłatna kópia/ Za obsah tejto publikácie nesú autori a nemožno ho vykladať ako oficiálne stanovisko Európskej únie.

„Zlepšenie cezhraničnej spolupráce v oblasti bezpečnosti obyvateľstva vrátane krízového riadenia prostredníctvom dovybavenia jednotiek Dobrovoleného hasičského zboru a spoločných aktivít zachranných služieb v oblastiach Ochočnica Dolna, Veľká Frankova a Ochočnica“

Współfinansowany przez
UNIĘ EUROPEJSKĄ



Polska – Słowacja

Interreg

Gmina
Ochočnica
Dolna



HRADINOVIA POMIETI

